

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztőségi felelős:
DR. KISS PÁL

Alapította:
DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egyóra 1 K 80
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKRE:
Félévre 14 K — f. | Egyóra 2 K 4

Visszavert olasz támadások.

BUDAPEST, május 28.

Keleti harctér:

Nem történt különösebb esemény.

Olasz hadszíntér:

Az Isonzó harcok tegnap lényegesen alább hagytak. A Wippach völgytől északra a harc mindkét részen csak ágyutüze szorított, a Karszt fensíkon az utolsó négy nap izzó harcainak után az olaszok támadása térbelileg és időbelileg egymástól független elszigetelt előretörésekben nyilvánult, tetemes erővel véghez vitt két ilyen előretörést tegnap Jamianónál visszavertük, ma reggel az ellenség ugyanezen területen háromszor ismételte meg azt a kísérletet, hogy vonalainknak neki rontson de vitéz stájer és tenger melléki önkéntes lövészek visszavetették, ez alkalommal a mamburgi zászlóalj 6 tisztet és 300 főnyi legénységet fogott el és két géppuskát zsákmányolt.

Délkeleti hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt.

A vezérkar főnöke.

A német vezérkar legújabb jelentése.

(Hivatalos jelentés.)

BERLIN, május 28.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Rupprecht bajor trónörökös hadseregparancsnoka:

Az Ipern és Armentieres között Hulluennál és Scarpetól két oldalról derült időjárás mellett heves tüzérségi harcok fejlődtek ki, éjjel tájban több angol századot a Vytscheate hajlást a nyugatra elmentámadással visszavetettünk, Cherisi és Bullecourt között a Sense patak mindkét partján heves harcok játszódtak le. Tüzérségi hatás amelyet több erős ellentámadás sem tudott előlük elvitatni az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett több mint 250 franciát elfogtunk és géppuskát zsákmányoltunk.

Keleti harctér:

Semmi lényeges esemény nem történt.

Macedón harctér: Nincs újság. Ludendorff

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Elszerezett harcok az olasz fronton

Cadorna minden áttörési kísérlete meggyúsult. Magyar honvédség 17 olasz rohamot vert vissza. - 13000 az eddig ejtett foglyok száma. - Az összes fegyvernemek dicsérete.

Elismerés a front mögött dolgozó népnek.

Budapest, május 27.

Keleti harctér:

Helyenkint erősebb orosz tüzérségi tűz, melyet mi megfelelően viszonztunk.

Olasz harctér:

A csata sulypontja teljesen az Isonzó hadsereg déli szárnyán volt.

A Wippach völgytől északra elfekintve egy támadástól a Vodicia magaslatoknál, amelyet ellentámadással gyorsan vertünk vissza, csak váltakozó erősségű tüzérségi harcok folytak.

A Karszt fensíkon az ellenség ismét hatalmas tömegeket összpontosított a támadáshoz.

A Fajti Hriben és Costanjavioánál a harc kivétel nélkül csak legelső árckánk elé jutott, itt valamennyi roham összeomlott.

Jamiano és a tenger közt a csata élénkebben hullámzott, egyes magaslatok nap folyamán több ízben kerültek gazdáik, de a védők harvonalai itt is rendíthetetlenül szilárd maradtak.

A harc oroszánrésze most is, mint mindig a minden dicséret felett álló gyalogságé.

A 12. és 31. honvédség ezred és a 3/20 honvédség század 48 órán belül 17 ellenséges támadást vert vissza. A hadseregbeli 37. magyar gyalogezred pedig tízenyolcat egy napon és ugyanazon a napon ezenfelül három ízben intéztek rohamot egy magaslat ellen. A 11., 55., 91. és 98. ezredek, amelynek soráiban ez idő szerint Ausztria valamennyi népének fia harcolnak, Jamianónál maradandó dicsőséget arattak. A tüzérség versenyez bátorságban és kitartásban a fő fegyvernemmel. Lipót főherceg tüzérhadnagy egy maroknyi tüzérral csatlakozott egy gyalogezredhez, velük rohamozott a legelső vonalban és zsákmányként két olasz géppuskát hozott vissza.

A szárazföldi és tengeri repülő nem csak az ellenség helyzetének felderítésére szolgáltatnak értékes adatokat, de emellett önfeláldozóan támogatják a tüzérséget és gyalogságot a harc minden mozzanatában. Az automobil csapatok a leghatásosabb olasz tűzben éjjel-nappal szállítják a hadi szükségleteket közvetlenül a legelső vonalak mögé.

Május 23-ika óta a Karszt-

fensikön beszállított foglyok száma 250 tisztre és több mint 7000 emberre emelkedett,

A tizedik Isonzo-csata kezdete óta összesen 13000 sebesülten olaszt ejtettünk foglyul.

A győzelmes védelem egyik legfontosabb előfeltétele, hogy a védők gazdagon fel legyenek szerelve ágyúkkal géppuskákkal, löszrel és műszaki hadianyaggal.

Hogy az ellenségnek az Isonzonál tizenhat csatamap folyamán nem sikerült semmiféle számba vehető előnyt kiakasztania, ebből a sikerünkben bőséges rész jut a férfiak és nők ezreinek, akik a mögöttes országrészek hadfelszerelési műhelyeiben hazafias szellemű eltelve, hűségesen és fáradhatatlanul végzik nehéz, de a hadrakelt seregre nézve döntő fontosságú munkájukat.

A haza örök hálafelelősei.

Délkeleti harctér:

Ninos ujság.

A vezérkar főnöke.

Návay Lajos kemoly miniszterelnök jelölt

Még mindig nincs döntés

A magyar politikának még mindig nem sikerült kibontakozni a válságból, amelynek tengelye József főherceg, aki ma is tárgyal, holnap is tárgyalni fog magyar politikusokkal közliük — Lukács Lászlóval is. Látni való, hogy a főhercegnek nagy szerepe jutott, de a mai nap se derítette ki, hogy milyen irányban. Ezenben kiderült, hogy kiválóan demokratikus ötlet: egy főherceggel csináltatni meg az általános választói jogot: Andrassy Gyulától származik, aki szerint csak így lehet a munkapártot lezserelni Lukács Lászlóval és többi nemes vezérével együtt.

Hogy mi szükség van erre

a lezserelésre s hogy miért akarják most a munkapártot rehabilitálni, holott eddig csak a züllöttségéről és korruptségéről beszéltek: nem tudjuk. Az új Magyarország érdeke az volna, hogy ennek a pártnak amelynek rothadtságából Tisza cezarizmusa kivirágzott, magja se maradjon. A grófok demokráta politikájára nagyon vigyázni kell.

Egyébként a politika mai hírei a következők:

József főherceg tárgyalásai

Ma reggel korán kelt fel a főherceg és reggeli 9 órakor gyalog átment a miniszterelnöki palotába, ahol Tisza István gróf miniszterelnökkel tanácskozott. Ezalatt Libits Adolf, Szurmay Sándor honvédelmi minisztert látogatta meg, akivel később átment a fehercegi palotába, ahol József főherceg hosszabb ideig tárgyalta a honvédelmi miniszterrel. Szurmay távozása után a főherceg maga állította össze azoknak a politikusoknak a névsorát, akiket a mai és holnapi nap folyamán tárgyalni akar. Ezek között szerepelnek Berzeviczy Albert és Zichy János gróf a munkapárt részéről. Berzeviczy és Zichy még ma délután fogadta. Valószínűleg még több politikus is kap meghívást a főhercegtől.

József főherceg Tiszánál való látogatásából jól informált helyen azt látják, hogy a főherceg nem fogadta a kabinetalakítást.

József főherceg ma tárgyal Návay Lajossal.

Az új kormány

Az új kormány névsorát ma a koalíció körében így állították össze:

Miniszterelnök: Andrassy Gyula gróf, vagy Apponyi Albert gróf.

Belsőügyminiszter: Návay Lajos.

Pénzügyminiszter: Wekerle Sándor.

Kereskedelmi miniszter: Serényi Béla gróf, vagy Esterházy Mária gróf.

Földművelésügyi miniszter: Balhien István gróf.

Közüktatási miniszter: Apponyi Albert gróf, vagy Zichy János gróf.

Igazságügyminiszter: Wlassics Gyula báró.

Honvédelmi miniszter: Szur-

may Sándor, vagy Hazai Samu báró.

A király személye körüli miniszter: Zichy János gróf, vagy Hunyadi József gróf, vagy Esterházy Mária gróf.

Az ellenzék politikusa József kir. herceg kormányalakítását megghiúsultnak látják, miután a kir. herceg csak a munkapárt támogatását bírja, teljes parlamenti békét jelentő koalícióját tervezett.

Számtan.

Jogyzok egy 100 koronás hadi kölcsönt s befizetek érte 96 koronát.

Az állam 6% kamatot fizet a 100 korona névérték után.

Mondjuk: 10 év után ismét be akarom váltani készpénzzel a hadi kötvényt. Kapok tehát:

10 éven át kamatot a 6 K 60 K,
a pénzt is visszakapjam 100 K,

kaptam tehát összesen 160 K,
ezzel szemben befizettem 96 K,

tisztán nyertem tehát 64 K,
s az állam helyzetén is segítettem.

Tevék a két kritikus hónap nehezségei lezárására

Nem lesz többé kávé

Mint legvalószínűbb forrásból értesülünk, a magyarországi kávékészletek jelenleg mindössze 60 wagnonra rúgnak. A kávéborsókat Hollandiából teljesen megszűnt, mert a hollandi kormány kávéit egyáltalában nem enged exportálni. De máshonnan sem lehet kávéit behozni mert a Davosközpont — mint legutóbb több esetben történt — a szükséges devizát nem utalta ki, úgy, hogy a megvásárolt kávé a külföldön ismét el kellett adni. Ugyan ez történt az ugyanvenet „békékávéval” is, melyet a magyar cégek a béke bekövetkezése idejére Hollandiában vásároltak. Ezt a készletet is el kellett adni, — még pedig veszteséggel.

Kávé tehát nincs és kihatás se nincs arra, hogy a közel jövőben kávé importálható legyen. Ilyen körülmények között a Kávéközpont sem a kávécsokot, sem a fogyasztókat nem képes áruval ellátni.

A Kávéközpont most azután azt a tervet eszelte ki, hogy kávékonzervet gyártat és az új készítmény céljaira felhasználja mladárokat a készleteket, melyeket a Központ még nem utalt ki, s: elrekvirátnának mindenképp, akiknek 10 kg-nál több kávéja van, minden kávéból így lenne készíteny annyi kávékonzerv, mert ebben csak 16

százalék kávé és 85 százalék malátozott árpa amelyből egyelőre 180 wagnon készülő, a fűszerelemek 10 és 20 pakás csomagokban árulják, a kávécsok 5-5 kilót kapusnak belőle, az ára pedig kg-ként 5 K lenne.

A kávékonzervek, akik a Központ működésével egyáltalán nincsenek megelégedve, erőfeszítéseiket terveznek a Központ vezetői által ajánlt javakra kitalált konzervotlet megvalósítása ellen.

Megszünteti a kormány a szikiutalását.

Az Országos Közelelmzési Hivatal elnöke az utóbbi napokban megbeszéléseket folytatott a vármegyék vezetőivel, az ország polgári lakosságának aratásig való listát ellátásáról. A helyset az, hogy az utolsó pár hét alatt, amely még az aratásig hátra van, az ország lakossága listát tekintetében még fokozottabb nélkülözésekre lesz kénytelen a az ellátatlan lakosság listakészítésének biztosítása az eddigiektől szélsőre nehezebb problémája lesz a közigazgatásnak.

Kürtly báró közölte az alispánokkal, hogy a közzelelmzési hivatal a május 15 ig terjedő időre járó egy havi kontingenst is csak redukált mértékben bocsáthatja a vármegyék rendelkezésére, június 15-től kezdve aratásig pedig megszünteti minden kitalását. A megyéket tehát maguknak kell gondoskodni ellátásukról. Ez pedig csak úgy történhetik, ha a napi adagokat még inkább megszorítják, ha azok, akiknek készletük van, a végül ha szigorú rekvirációval feltárnak eddig elrejtett készleteket.

Jön az 50 százalékos kukoricakenyér.

Május és június hónapokban éljük a legnagyobb megpróbáltatások időszakát. Még békeidőben is, amikor szabad a kivitel és behozatal, amikor rendelkezésre áll az egész világ termése, akkor is fél a nép ettől a két hónapól, amelyet „éhez hónapoknak” osztott el, mert a múlt évi termés ilyenkor már fogytán van; mennyivel inkább kell tehát takarékoskodni most, amikor tisztán csak készlet ehetünk, amit az az időt magyar föld termett. Ezen azért különös takarékosággal kell most gondoskodnunk aratásig, hogy a rendelkezésre álló készlet elegendő legyen.

A tél végével megkezdődött a kukoricakészítés szezonja. Előbb 10-12 százalékos keverést írt elő a Közelelmzési Hivatal, majd úgy utalta ki a listamenyíltéget, hogy 30 százalékos kukoricakészítést kell használni a kenyérben.

Ugy értesülünk ugyanis, hogy az Országos Közelelmzési Hivatal újra fél akarja emelni a kukoricakészítést kétját és a szert a jövőben a kenyérben 50 százalékos a kukoricakészítést, a kenyérszert ellenében tehát, amennyiben azokat listára akarjuk érvényesíteni.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyvárosban
baphatók Fallagi-cégnél

tetel, 50 szálalék beállítását a
magyar kukoricáknak fogunk
kiszolgálni.

Es a rendelet nem fogja várta-
lanul érni Makó város közönségét
nem, mert hiszen a körülmények
kétségessítő hatás alatt már eddig
is élvettünk 50 szálalékos kuko-
ricafakonyerót.

A földolag az, hogy legyen mit
ennünk. Válogatásnak ma nincs
helye. A kukorica is eldőlt s aki-
nek a 30 százalékos kukoricasze-
nyér nem ártott, annak az 50 szá-
zalékos sem fog ártani.

Nem bizony!

Miért keli hadiköl- csönt jegyeznünk?

Es a kérdés a háborús évek so-
rán már ismételtelen felvetődött. De
eddigig még egy ízben sem volt
oly életbevágóan nagy jelentősége,
mint a most nyilvános adására
hozzátett hatodik hadikölcsönnél,
mifőn az ország létéről vitott ne-
héz küzdelemünknek minden jel
szerint döntő fordulatához érke-
zünk. Ép azért nem ismételtetjük
elérsezer, hogy a nemzet minden
egy tagjának milyen fontos ér-
deke fűződik ahhoz, hogy es a
gazdasági erőpróba az ország el-
lenálló képességéről tegyen újabb
kényes bizonyítást.

As ép testben ép lélek igazsága
megáll az állammal szemben is.
Mert hiszen virágzó mezőgazda-
sági, ipari, közkezelési élet, min-
den irányu fejlődés, gazdaságos
csak abban az államban képzelt-
hető, melynek politikai élete füg-
getlen, gazdasági ereje csorbitatlan
s minosen cselekedetei felett önál-
lón rendelkezik. Es ellenségeink
ettől a szabad cselekvőképességtől
akarnak bennünket megfosztani.
Es tehát kötelességünk volt e tö-
rekvésnek eddig is minden erőnk-
kel ellene szegődni, amennyivel
inkább meg kellett tennünk most,
amikor a végső győzelem már
csak kitartásunkon múlik.

Jól gondoljuk meg, hogy a ha-
dikölcsönbe fektetett minden fillér
egy egy láncszem az életünknek
védő acélvértessége és emellett a
hadikölcsönre teljesített minden
jegyűs egy egy tégla a békének
építőkövében levő templomához.
Mert amily mértékben nő a jegy-
sének összege, ugyanolyan arány-
ban csökken ellenségeink erő-
nk szétállásába vetett balga re-
ménye s fokozódik a kölcsönös
megértés lehetősége.

Egy 14-15 éves leány
mindenesnek felvételük
Szt. István-ter 34. sz. a.

Művelődés felvételük.

Makóiak adako- zása a gyönggö- sieknek.

A szegény ember mind
jóságos.

Igazán dicséretes buzga-
lommal hordja a makó nép
segítő koronáit a szerencsét-
lenül járt gyönggősiek felsze-
gítésére. A városházán csak
egy duródik a nép s hozzá
emennyit tud. Igaz jellemző,
hogy a legtöbb adakozó a
legszegényebb néposztályból
kerül ki. Olyan emberek hoz-
zák adományait, akiknek
látásra igazolást nyer a régi
közmondás, hogy szegény
embernek arany a szive. A
mai adakozók következők:

Klebnicki Lajosné 2 k.
Szentpéteri Bálintné 1 k. Gali
Pál 1 k. Vajda Mária 30 f.
Kiss Sándor 2 k. Lőrinc Józ-
sef 1 k. Szőnyi Ferenc 2 k.
Király Józsefné 20 f. Mészár-
os Mihály 10 f. B. Nagy Fe-
renc 2 k. Diós József 2 k.
Baranyi Imréné 1 k. Macsán
István 1 k. Tóth Illés 1 k.
Fodor Imréné 1 k. Fodor Józ-
sef 2 k. Juhász Rozália 1 k.
Kis József 60 f. Veres Sán-
dor 1 k. Kádár József 40 f.
Igaz Pál 1 k. Rác Sándorné
80 f. Börcsök Jánosné 1 k.
Erdei Sámuel 60 f. Török Józ-
sef 40 f. Fodor János 1 k.
Herváth Mihály 2 k. Fodor
Sándor 20 f. Szemes János
5 k. Szoboszlai István 1 k.
Németh Sándor 2 k. K. Szabó
István 2 k. Polgár István 1 k.
Kecskés Ferencné 1 k. Gajdi
Ferencné 1 koronát.

(Folyt. köv.)

:: Jegyezzon mindenki ::

:: hadikölcsönt! ::

Legjobb minőségű Gyereki és
Mézosi

fehér- és vörös barok,
valamint a legjobb minőségű
eredeti Kőbányai világos és
Szent István dupla malátasör
kicsinyben és nagyban

Iritz Sámuel özv. céggel
kapható.

NAPI HIREK

Pünkösdi gyermeknap.

Gyöngyösre idő kedvezett a pün-
kösdi gyermeknapnak. Orfiai kö-
zösség hallgatott fel a lakó fős-
törén s senki sem kerítte el a
fárga gyűlést, akik ezer és ezer
kedven öltetel pumpolták a fűró
halakat. Volt tombola is, amelyen
sebbnél sebb tombolatárgyak
keríttek zsebeibe a lakókat. A nagyse-
rőn sikerült gyermeknap anyag
szedeményéről majd más alkalom
mal számolunk be.

— Hiányzik az eső. Az idei
kölönleges időjárásit egy látásik,
hogy május hónapja teljezi be.
Május hónapja általában csapa-
dokokban gazdag, esős hónap
szokott lenni. Es az oka, hogy
május hónapja a legerősebb ha-
léssal van a növényzet fejlődésért.
Es évben május havában alig volt
valami eső, legalább nálunk Ma-
kón nem igen volt. Es abnormál-
is időjárásit már eddig is igen
megelnyitette a növényzet. A ku-
korica sok helyen nem tudott az
eső hiánya miatt kikelni és ahol
ki is kelt, nem fejlődött. Hason-
lóképpen vannak a kalászos nö-
vények. Ezeknek fejlődését is
nagyban hátráltatja az eső hiánya.
Ugyanekép vagyunk a kapás nö-
vényekkel is. Minden ésszel az eső
hiányát. Ha néhány nap alatt
nem kapunk áldást hozó esőt, ak-
kor az évi termésünk jóval mő-
götte fog maradni az esős évek.

— Tilos a járdán a biciklizés.
A gyalogjárda kerékpáron jární
tilos. Helyesen osszakszának a
hátsúlajdcsorok ha a kerékpáros
egyént a hatóság elé állítják ahol
mélto büntetést vessen el, mert
gyakran fordul elő szerencsétlen-
ség a gyalog járdán való kerék-
pározás következtében.

Értesítés.

Fogkövek, hidak, egész fog
szokszajpadás nélkül, arany-
ból, platinából!

fogtömések

Előst amalgamból és a fog
színevel azonos porcellánból,
Fogkövek eltávolítását, fogak
fehérítését és hibás fogsorok
átalakítását elvállalom, 23 éves
fogtechnikusi gyakorlatom alatti
több éven át Budapesten és
Berlinben is szerzett tapasztala-
talaim felbátorítanak arra,
hogy ezen szakudásomat a
nagyérdemű közönség becsese
figyelmébe ajánljam.
Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri
Böhm-féle ház, Makó-

REGÉNY.

189. fejezet.

(M56)

189. fejezet.

Megszavart esküvő.

— Két női sikoltás hallatszott
és ketten is áfuldostak, t. i. He-
lén és Márta.

Beppo Mártát támogatta, Helént
meg az apja. Miel is hozzá rohant.

— Steward ur — miss Helén —
kiáltá szaggatottan, az égre ké-
rem . . . hisz énök tudják, hogy
ártatlan vagyok! Ki fog ez itt is
világosodni.

Másd isgatottan forgult a kapi-
tányhoz s folytatá:

— Uram, bevallom, hogy hamis
nevet vettem fel. Beismerem azt
is, hogy szökevény vagyok! Est
azért tettem, mert akkor még nem
volt bizonyított a keszemb. Most
azonban keszemb van!

— Miféle bizonyíték?

— Éreje be azval kapitány ur,
hogy keszemb van! Es most
egyebet nem kívánok, hogy vites-
senek engem Velencébe. Ott majd
bizonyítom, hogy ártatlan va-
gyok.

(Folyt. köv.)

Uránia színház

A legközelebbi elő-
adás csütörtökön

E.adások kezdete hétköznapo-
kon este 9 órakor, vasár-
és ünnepepekon este 7 órá 7 és
fel 9 órakor.

Félix- fürdő

(Nagyvárad mellett) 49%
természetes forrás, reuma,
cauz és isctias ellen leg-
jebben javalva. - Uj be-
rendezés, villanyvilágítással
Uszoda, hidegvizgyógyfürdő
és napfürdő. Melegkenyha
a nap minden szakában
Prospektust küld az igazga-
tóknak.

